

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENT

Patentstyret
Postboks 8160 Dep
0033 OSLO

Deres ref

Vår ref
200904338-6/ARK

Dato
21.01.2010

STATSBUDSJETTET 2010. TILDELINGSBREV

1. INNLEDNING

Stortinget behandlet 14.12.2009 Innst. 8 S (2009-2010) fra Næringskomiteen og gjorde vedtak under kap.901 og 3901 Styret for det industrielle rettsvern. Vedtakene er i samsvar med regjeringens forslag til bevilgninger i Prop.1 S (2009-2010) og tilrådingen i Innst. 8 S (2009-2010).

2. DISPONIBLE BEVILGNINGER

Følgende midler stilles til disposisjon i 2010:

Utgifter (kap.901):

(i 1 000)				
Post	Betegnelse	Regnskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
01	Driftsutgifter	211 232	201 000	201 600
	Sum kap.901	211 232	201 000	201 600

Inntekter (kap.3901):

(i 1 000 kr)				
Post	Betegnelse	Regnskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
01	Patentavgifter	139 240	120 000	118 000
02	Varemerkeavgifter	65 168	60 000	55 000
03	Designavgifter	3 968	3 700	3 700
04	Forskjellige avgifter	3 865	3 500	
05	Inntekt av informasjonstjenester	7 684	9 100	8 700
06	Diverse inntekter	640	100	100
07	Avgifter knyttet til NPI		100	2 200
16	Refusjon av fødselspenger/adopsjonspenger	3 410		
18	Refusjon av sykepenger	2 578		
	Sum kap. 3901	226 553	196 500	187 700

Patentstyret gis fullmakt til å overskride driftsbevilgningen med inntil 3 mill. kroner mot tilsvarende merinntekter under kap. 3901, postene 05, 06 og 07.

3. FORMÅL OG SENTRALE UTFORDRINGER

Et sentralt mål for regjeringen er å legge til rette for at norsk næringsliv utnytter det verdiskapingspotensialet som en bevisst håndtering av immaterielle verdier og rettigheter og patenter gir.

Det overordnede målet for Patentstyret er å bidra til å styrke konkurranse- og innovasjonsevnen i norsk næringsliv, ved å bidra til å sikre at norsk næringsliv tjener på egen nyskaping, strategisk markedsføring og design. Patentstyret skal ha et særlig fokus på små og mellomstore bedrifter.

Regjeringen har som mål å legge til rette for at norsk politikk innen området industrielle rettigheter til enhver tid sikrer våre rettigheter innen patent, varemerke og design, på høyde med våre konkurrentland. Et viktig ledd i dette arbeidet er gjennomført ved norsk medlemskap i Den europeiske patentorganisasjon (EPO) fra 1. januar 2008, som gjør det enklere og billigere for norske bedrifter å søke patent i Europa. EPO- medlemskapet innebærer imidlertid en utfordring for Patentstyret da det fra og med annet halvår 2009 har funnet sted en forventet vesentlig reduksjon i

utenlandske patentsøknader som innleveres til Patentstyret, og dermed inntektsbortfall. I en overgangsperiode vil Patentstyret likevel fortsatt ha høy arbeidsbelastning knyttet til nedarbeiding av dagens søknadsmengde på patentområdet.

For å bidra til å opprettholde og videreutvikle Patentstyrets kompetanse innen alle fagområder for å dekke behovet i norsk næringsliv, ble Nordisk Patentinstitutt (NPI) opprettet fra 1. januar 2008. NPI er ment å tilføre nye oppgaver til Patentstyret etter hvert som arbeidsoppgaver faller bort som følge av EPO- medlemskapet.

Organisatorisk og bemanningsmessig vil NPI- aktivitetene i startfasen utgjøre en liten del av Patentstyrets virksomhet, med bakgrunn i at dagens søknadsmengde skal prioriteres. Samtidig er det sentralt å innrette NPI- aktiviteten slik at vedlikehold og videreutvikling av kompetanse og tjenestekvalitet kan sikres til beste for norsk næringsliv. Det vil være en viktig oppgave for Patentstyret i årene fremover å sikre en riktig balanse mellom behandling av ordinære patentsøknader og innfasing av NPI- oppgaver.

Enkelte undersøkelser antyder at en relativt liten andel av norske bedrifter aktivt og bevisst vurderer sine muligheter og behov for beskyttelse av immaterielle verdier sammenlignet med andre høyt industrialiserte land. Næringsstrukturen og størrelsen på norske teknologibedrifter kan være en av årsakene til at norsk patenteringsaktivitet er såpass lav i internasjonal målestokk. Det er ikke et mål i seg selv å oppnå et høyest mulig antall patentsøknader, men det er et mål at det norske samfunnet frembringer innovasjoner og at rettighetene til disse innovasjonene forvaltes og beskyttes på en bevisst og hensiktsmessig måte. Regjeringen behandler denne utfordringen i St.meld. nr. 7 (2008-2009) *Et nyskapende og bærekraftig Norge*. Virkemiddelapparatet har en sentral rolle å spille i forhold til å øke kompetansenivået om immaterielle rettigheter blant næringsaktørene og sikre at kompetansen om immaterielle rettigheter er tilfredsstillende. Patentstyret har en pådriverrolle og et overordnet ansvar for å fremme bevisstheten om immaterielle rettigheter i virkemiddelapparatet. Nærings- og handelsdepartementet vil gjennom oppdragsbrevene til Innovasjon Norge og Norges forskningsråd understreke betydningen av at mottakere av offentlig støtte har et bevisst forhold til immaterielle rettigheter i saker der det er relevant.

4. HOVEDMÅL, DELMÅL OG KRAV TIL RAPPORTERING

4.1 Hovedmål

Det er fastsatt to hovedmål for Patentstyrets virksomhet. Patentstyret skal

- behandle søknader om industrielle rettigheter med riktig kvalitet og behandlingstid
- bidra til å øke kunnskapen om industrielle rettigheter i Norge

Nedenfor følger delmål for hvert av hovedmålene, og krav til rapportering for hvert av delmålene. Hensikten med rapportkravene er at departementet skal få tilstrekkelig informasjon om og innsikt i etatens virksomhet, og dermed sikre et tilfredsstillende

kunnskapsgrunnlag for styringsdialogen. Etaten skal i rapporteringen til departementet foreta kvalitative vurderinger av måloppnåelsen.

I tillegg følger rapportkrav for enkelte særlige innsatsområder.

4.2 Delmål og rapportkrav for hovedmål 1 – søknadsbehandling

Patentstyrets hovedoppgave er å behandle søknader om patent-, varemerke- og designbeskyttelse i Norge. Det første hovedmålet er derfor at Patentstyret skal behandle søknader om industrielle rettigheter med riktig kvalitet og behandlingstid.

- Patentstyret bes om å rapportere om antall innkomne og antall ferdigbehandlede patent-, varemerke- og designsøknader og klager. Departementet ber om at rapporteringene for patentsøknader deles inn i hensiktsmessige fagområder som gir et bilde av næringslivets bruk av beskyttelse for industrielle rettigheter. Det skal også rapporteres om hvor stor andel av patentsøknadsmengden som gjelder små og mellomstore bedrifter. Etaten bes videre om å rapportere om utvikling i antallet saker under behandling på henholdsvis patent-, varemerke- og designområdet.
- Patentstyret bes om en vurdering av den norske søknadsutviklingen på patent-, varemerke- og designområdene i forhold til den internasjonale utviklingen.

Denne overordnede rapporteringen skal danne utgangspunktet for å vurdere måloppnåelse i forhold til delmålene som følger nedenfor.

Delmål og rapportkrav for måloppnåelse på kvalitet

Delmål 1: *Søknadsbehandlingen skal ha en tilfredsstillende kvalitet.*

- Patentstyret skal rapportere hvilke aktiviteter som gjennomføres for å sikre tilfredsstillende kvalitet på søknadsbehandlingen. I vurderingen av hva som anses som tilfredsstillende kvalitet, skal det legges vekt på at søknadsbehandlingen er enhetlig og forutsigbar.

Delmål 2: *Kundetilfredsheten skal være god.*

- Patentstyret skal ha høy kundetilfredshet ved søknadsbehandlingen. Etaten skal gjennomføre undersøkelser som måler kundenes tilfredshet med søknadsbehandling. Patentstyret skal rapportere om hvordan kundeundersøkelsene gjennomføres, og om resultatene fra undersøkelsene for henholdsvis patent-, varemerke- og designsøknader.

Delmål 3: *Søknadsbehandling på patentområdet skal være harmonisert med søknadsbehandling i EPO, så langt norsk rett tillater.*

- Patentstyret skal gjennomføre undersøkelser som måler kundenes opplevelse av EPO- harmonisering. Patentstyret skal rapportere om hvordan kundeundersøkelsene gjennomføres og resultatene fra undersøkelsene.

Delmål 4: *Patentstyret skal ha en kostnadseffektiv søknadsbehandling.*

- Kostnadseffektiv søknadsbehandling innebærer blant annet at saken så tidlig som mulig blir tilstrekkelig opplyst til å kunne bli ferdigbehandlet. Patentstyret bes om å rapportere hvilke tiltak som er satt i verk for å sikre at søknadsbehandlingen er kostnadseffektiv.

Delmål og rapportkrav for måloppnåelse på behandlingstid

Delmål 5: *Patentstyret skal behandle søknader på patentområdet innenfor en forsvarlig behandlingstid.*

- Patentstyret skal prioritere å avggi første realitetsuttalelse om utfallet av patent-søknader som først er innlevert i Norge, innen syv måneder. Patentstyret skal rapportere om andelen første realitetsuttalelser avgitt innen syv måneder, og andelen pr. måned utover dette.
- Departementet ber om at det for gjennomsnittlig saksbehandlingstid rapporteres om reell gjennomsnittlig saksbehandlingstid for førstesøknader siste tolv måneder på rapporteringstidspunktet. Målet er at behandlingen av førstesøknader skal være avsluttet innen 3 år. For søknader med prioritet er målet at antallet saker under behandling skal ligge rundt 2650 saker ved utgangen av 2017. Det skal rapporteres på status i nedarbeidingene av restansene, med referanse til den årlige nedarbeidingsplanen i Patentstyrets brev av 8. mai 2009.

Til grunn for presiseringen ligger det et mål om at den gjennomsnittlige reelle saksbehandlingstiden på patentområdet, samlet for førstesøknader og saker med prioritet, skal ligge rundt tre år ved utgangen av 2017. Det bes om at ovennevnte rapporteringer tas inn i både halvårsrapporten og i årsrapporten for 2010. Da det er en del usikkerhetsmomenter forbundet med den langsiktige nedarbeidingsplanen for søknader med prioritet, vil departementet understreke viktigheten av at eventuelle vesentlige avvik fra nedarbeidingsplanen rapporteres til departementet så snart det er kjent. I denne sammenheng ønsker departementet at det vedlegges en forklaring på hvorfor avvik har funnet sted. Ved betydelige avvik skal det også fremlegges forslag til tiltak.

Patentstyret bes i tillegg om å rapportere om forholdet mellom totalt antall saker under behandling og årlig avvirkning, for å illustrere nedarbeidingstiden basert på etatens kapasitet på rapporteringstidspunktet. Det bes også om en vurdering av etatens bemanningssituasjon på patentområdet, og prioriteringer i saksbehandlingen.

Delmål 6: *Søknadsbehandlingen av varemerkesøknader skal ha en tilfredsstillende behandlingstid.*

- Behandlingstiden vurderes å være enten ferdigbehandling av søknaden, eller at det er avgitt første realitetsuttalelse om utfallet av søknaden. Dersom tilfang av nye saker er tilnærmet på nivå med 2009, forventer departementet en

behandlingstid på samme nivå som i 2009. Patentstyret skal rapportere om andelen saker behandlet innen tre måneder, og andelen pr. måned utover dette.

Delmål 7: *Søknadsbehandlingen av design søknader skal ha en tilfredsstillende behandlingstid.*

- Behandlingstiden vurderes å være enten ferdigbehandling av søknaden, eller at det er avgitt første realitetsuttalelse om utfallet av søknaden. Dersom tilfang av nye saker er tilnærmet på nivå med 2009, forventer departementet en behandlingstid på samme nivå som i 2009. Patentstyret skal rapportere om andelen saker behandlet innen tre måneder, og andelen pr. måned utover dette.

4.3 Delmål og rapportkrav til hovedmål 2 – økt kunnskap om industrielle rettigheter

Det andre hovedmålet for Patentstyrets virksomhet er å bidra til å øke kunnskapen om industrielle rettigheter i Norge. Dette gjøres gjennom å tilby forundersøkelser som blant annet avdekker allerede kjent og beskyttet teknologi, kurs innenfor patent-, varemerke- og designområdene og levere annen oppdragsvirksomhet av høy kvalitet. Videre har Patentstyret en rolle som pådriver for å sikre tilfredsstillende kompetanse om industrielle rettigheter blant norske aktører, både i virkemiddelapparatet og næringslivet.

Delmål og rapporteringskrav for informasjonstjenester

Delmål 1: *Tilbudet av forundersøkelser skal være tilpasset kundenes behov*

- Patentstyret skal jevnlig vurdere markedets behovet for ulike målgrupper. Etaten bes om å redegjøre for hvordan markedets behovet identifiseres, og hvordan tilbudet tilpasses det identifiserte behovet.
- Patentstyret bes om å rapportere om omfang av forundersøkelser, fordelt på patent-, varemerke- og designområdene. Det skal rapporteres om hvilke typer bedrifter som benytter forundersøkelser og innenfor hvilke områder etaten mottar forundersøkelser.

Delmål 2: *Patentstyret skal levere forundersøkelser med tilfredsstillende kvalitet og leveringstid.*

- Patentstyret skal gjennomføre undersøkelser som måler kundenes tilfredshet med saksbehandlingen. Patentstyret skal rapportere om hvordan kundeundersøkelsene gjennomføres, og resultatene fra undersøkelsene.

Delmål 3: *Kurstilbudet skal være tilpasset kundenes behov.*

- Patentstyret skal jevnlig vurdere markedets behovet for ulike målgrupper. Etaten bes om å redegjøre for hvordan markedets behovet identifiseres, og hvordan tilbudet tilpasses det identifiserte behovet.
- Departementet er spesielt opptatt av at kurstilbudet tilpasses etterspørselen som følger av EPO-medlemskapet. Dette gjelder blant annet videreføring av tilbudet

til målgruppen ”bestefedre”¹. Patentstyret bes om å rapportere om hvilke kurs som tilbys i tilknytning til EPC, herunder hvordan etaten vurderer, og eventuelt møter, behovet for kurstilbud utover kurstilbudet til ”bestefedre”.

- Patentstyret bes om å rapportere omfanget av etatens kurstilbud rettet mot ulike brukergrupper.

Delmål 4: *Patentstyret skal tilby kurs med tilfredsstillende kvalitet.*

- Patentstyret skal gjennomføre undersøkelser som måler kundenes tilfredshet med kvaliteten på kurset. Patentstyret skal rapportere om hvordan kundeundersøkelsene gjennomføres, og resultatene fra undersøkelsene.

Delmål for Patentstyrets pådriverrolle

Enkelte undersøkelser antyder at kompetansenivået og bevisstheten om immaterielle rettigheter er lavt hos norske næringsaktører. I St.meld. nr. 7 (2008-2009) *Et nyskapende og bærekraftig Norge* har derfor regjeringen satt som mål at det skal skje en styrking av kompetansen om immaterielle rettigheter, både i norsk næringsliv og i virkemiddelapparatet.

Delmål 5: *Patentstyret skal arbeide for å øke bevisstheten om industrielle rettigheter som strategisk virkemiddel.*

- Patentstyret skal, innenfor budsjetttrammene, gjennomføre relevante og tilpassede informasjonstiltak, særlig rettet mot små og mellomstore bedrifter.
- Patentstyret skal bygge nettverk med strategiske samarbeidspartnere, som bransjeorganisasjoner, private aktører, utdannings- og forskningsinstitusjonene og det offentlige virkemiddelapparat.
- Patentstyret bes om å rapportere hvilke aktiviteter som er gjennomført for å øke kunnskapen om industrielle rettigheter blant norske brukere.

Delmål 6: *Patentstyret skal legge til rette for godt samarbeid med det øvrige virkemiddelapparatet.*

I tildelingsbrevene til blant annet Innovasjon Norge og Norges forskningsråd bes det om at virkemiddelapparatet følger opp regjeringens ambisjoner i stortingsmeldingen, og sikrer at den interne kompetansen om immaterielle rettigheter er tilfredsstillende. Det gis videre uttrykk for at virkemiddelapparatet bør ha som mål at de som mottar offentlig støtte til forskning og innovasjon, har et bevisst forhold til sine immaterielle verdier. Det gis i den forbindelse uttrykk for at det vil være naturlig å styrke samarbeidet mellom virkemiddelaktørene om immaterielle rettigheter.

- Patentstyret bes på denne bakgrunn om å føre en god dialog med det øvrige virkemiddelapparatet om en slik styrking av samarbeidet. Patentstyret bes om å rapportere om sine erfaringer med samarbeidet med øvrig virkemiddelapparat.

---

¹ Den europeiske patentkonvensjonen (EPC 2000, i kraft 13. desember 2007) artikkel 134 (3) fastsetter at erfarne patentfullmektiger som innen ett år etter EPC-tiltreddelse oppfyller nærmere fastsatte vilkår, kan representere søkere overfor European Patent Office (EPO) (såkalt ”Grandfathers Clause”).

4.4 Andre innsatsområder

4.4.1 Særlig rapportering på EPO- og NPI-aktivitet

Med bakgrunn i Norges tilslutning til EPO og opprettelsen av NPI fra 1. januar 2008, er det fastsatt følgende særlige rapportkrav:

- Patentstyret er hovedansvarlig for å representere Norge i EPOs forvaltningsråd og i de underliggende komiteene i henhold til føringer gitt av Nærings- og handelsdepartementet, Justisdepartementet og Utenriksdepartementet. Patentstyret skal ha en aktiv dialog med departementene i forberedelsen av møtene, for å sikre koordinering av Norges standpunkter i forvaltningsrådet. Rapport fra møtene i forvaltningsrådet oversendes berørte departementer.
- Patentstyret skal i halvårs - og årsrapporten rapportere om aktiviteten under NPI, herunder inntekter og utgifter. Rapporteringen skal bestå av en beskrivende tekst, hvor vesentlige forhold vektlegges, herunder økonomiske og andre vesentlige konsekvenser for Patentstyret av NPI- samarbeidet det kommende år. Det bes også om at de to nevnte forhold rapporteres til departementet i forbindelse med budsjettforslag.

4.4.2 Avgiftsgjennomgang

I departementets tildelingsbrev for 2009 ble Patentstyret bedt om å gjennomgå avgiftene for Patentstyrets tjenester innen 1. juni 2009, på bakgrunn av en forventet nedgang i inntektsgrunnlaget i forbindelse med EPO- medlemskapet og innfasingen av NPI- arbeidet. På bakgrunn av innføringen av ny varemerkelov har Patentstyret også vurdert om noen av dagens sektoravgifter knyttet til virksomhetens aktiviteter, kan omgjøres til gebyrer. Patentstyret leverte sin gjennomgang den 1. juli 2009.

Gjennomgangen av avgiftsnivået og bruk av terminologi skal resultere i et eventuelt forslag til endring av forskrift 18. desember 2007 nr. 1586 om avgifter til Patentstyret mv. og i annet berørt regelverk. Departementet vil komme tilbake til saken.

4.4.3 Bistand i forhandlinger om handelsavtaler

Patentstyret skal bistå departementet i EFTA-forhandlinger og bilaterale forhandlinger om immaterielle rettigheter, herunder bidra med faglige råd og delta i forhandlinger med fremmede land.

4.4.4 Registrering av foretaksnavn

Patentstyret skal behandle krav om administrativ overprøving i saker som gjelder registrering av foretaksnavn i henhold til kravene i foretaksnavneloven. Patentstyret bes om å rapportere om antall innkomne og ferdigbehandlede saker.

4.4.5 Teknisk assistanse overfor utviklingsland

Patentstyret skal tilby teknisk assistanse i form av opplæring av ressurspersoner fra utviklingsland, i samarbeid og basert på finansiell støtte fra Verdensorganisasjonen for immaterielle rettigheter, WIPO. Assistanse skal tjene til å sette disse landene bedre i

stand til å gjennomføre WTO- TRIPs- avtalen og til å bygge opp moderne nasjonale systemer for beskyttelse av industrielle rettigheter.

4.4.6 Meklingsnemnda for arbeidstakeroppfinnelser

Departementet mottar og dekker i dag kostnadene ved aktiviteten i Meklingsnemnda for arbeidstakeroppfinnelser. Fra og med budsjettåret 2010 vil Patentstyret overta den administrative håndteringen av utbetalinger i forbindelse med nemndas utgifter. For 2010 avsettes det 150 000 kroner som overføres Patentstyret for å dekke utgiftene ved Meklingsnemndas arbeid, primært knyttet til saksbehandling av meklingsaker. Lønn som utbetales i forbindelse med kursvirksomhet må, om nødvendig, dekkes på annen måte, for eksempel ved avgift for kursdeltagelse. En slik inntjening kan gjøres over merinntektsfullmakten, kap. 3901, post 05 *Inntekt av informasjonstjenester*, eventuelt post 06 *Diverse inntekter*.

5. STYRINGSDIALOG

Patentstyret skal legge vekt på presis rapportering i henhold til tildelingsbrevet og sørge for å varsle departementet snarest mulig dersom forventet ambisjonsnivå eller tidsfrister ikke kan overholdes. Departementet legger vekt på at mål og føringer i St.prp. nr. 1 (2009-2010) og i tildelingsbrevet prioriteres og følges opp. Framdrift og eventuelle avvik skal rapporteres til departementet, jf. vedlegg hvor krav til rapportering og frister framgår.

I årsrapporten skal etaten gi tilbakemelding på alle styringssignalene i tildelingsbrevet. Halvårsrapporten skal omfatte en vurdering av risiko i forhold til oppnåelse av delmålene i tildelingsbrevet. Risikovurderingen skal beskrive kritiske suksesskriterier for måloppnåelse, vurdere konsekvensene av manglende måloppnåelse og beskrive hvilke risikoreduserende tiltak som er satt i verk eller er vurdert satt i verk.

I forbindelse med bortfall av merinntektsfullmakten for kap.3901, post 01 og 02, ber departementet i 2010 om en kvartalsvis rapportering. Her skal det redegjøres for hvordan Patentstyret ligger an i forholdet til budsjettet for 2010 på rapporteringstidspunktet og hvordan budsjettet vurderes for resten av året. Ved avvik bes det om at det utarbeides en forklaring og forslag til tiltak ved behov. Formålet er å kunne gjøre nødvendige justeringer i løpet av året.

I 2010 legger departementet opp til at det avholdes to formelle etatsmøter samt at det ved behov avholdes arbeidsmøter på utvalgte områder.

Med hilsen

Ola D. Nafstad (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kopi: Riksrevisjonen

Bjørn Tore Kjellemo
avdelingsdirektør